

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel
KOM(2006) XXX

STANOVISKO KOMISIE

podľa článku 6.4 ods. 2 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín k „Žiadosti Španielskeho kráľovstva, ktorá sa týka projektu výstavby nového prístavu (Tenerife)“

STANOVISKO KOMISIE

podľa článku 6.4 ods. 2 smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľnej žijúcich živočíchov a rastlín k „Žiadosti Španielskeho kráľovstva, ktorá sa týka projektu výstavby nového prístavu (Tenerife)“

I. PRÁVNÝ RÁMEC

V článku 6 ods. 3 smernice 92/43/EHS sa ustanovuje, že každý plán alebo projekt, ktorý nie je priamo spojený so spravovaním lokality Natura 2000 alebo nie je pre ňu potrebný, ale ktorý pravdepodobne bude mať na ňu významný vplyv, či už jednotlivý, alebo v kombinácii s inými plánmi alebo projektmi, je predmetom hodnotenia jeho súvislostí s touto lokalitou z hľadiska cieľov jej ochrany. Vzhľadom na závery hodnotenia a jeho súvislostí s miestom a s prihliadnutím na ustanovenia odseku 4 môžu príslušné vnútroštátne orgány súhlasiť s plánom alebo projektom, len ak sa ubezpečia, že negatívne neovplyvní celistvosť príslušného miesta, prípadne po získaní stanoviska verejnosti.

Podľa článku 6 ods. 4 smernice 92/43/EHS sa môže plán alebo projekt realizovať napriek negatívne hodnoteniu súvislostí s lokalitou Natura 2000, ak nie sú k dispozícii alternatívne riešenia a ak to opodstatnia nevyhnutné dôvody vyššieho verejného záujmu vrátane dôvodov sociálnej alebo hospodárskej povahy. V tomto prípade prijímajú členské štáty kompenzačné opatrenia potrebné na zabezpečenie ochrany celkovej integrity Natura 2000 a informujú Komisiu o prijatých kompenzačných opatreniach. Ak je v príslušnej lokalite typ prirodzeného biotopu a/alebo prioritný druh a ak úvahy súvisiace s ľudským zdravím, bezpečnosťou verejnosti alebo priaznivé dôsledky na životné prostredie, ktoré majú primárny význam, nie je možné uplatniť, projekt môže byť opodstatnený podľa stanoviska Komisie¹ na základe iných nevyhnutných dôvodov vo vyššom verejnom záujme.

II. POŽIADAVKA ŠPANIELSKA

Dňa 7. novembra 2005 dostala Komisia požiadavku od španielskych orgánov, aby vydala stanovisko podľa článku 6 ods. 4 smernice 92/43/EHS o biotopoch, ktorá sa týkala skutočnosti, že alternatívne riešenia nie sú, a odvolávala sa na nevyhnuté dôvody vo vyššom verejnom záujme.

Dňa 17. novembra 2005 zaslala regionálna vláda Kanárskych ostrovov (regionálna správa, ktorá zodpovedá za ochranu prírody) vysvetlenie v súvislosti s navrhovanou lokalitou „Sebadales de Güigüi“ s významom pre Spoločenstvo.

---

¹ Rôzne jazykové verzie článku 6 ods. 4 smernice o biotopoch používajú rôzne termíny pre „stanovisko“: v holandskom texte je to „advies“, vo francúzskom „avis“, v nemeckom „Stellungnahme“, v španielskom „consulta“ a v talianskom „parere“. V celom tomto dokumente sa používa termín „stanovisko“.

III. PROJEKT

Stanovisko požadované od Komisie sa týka návrhu výstavby nového prístavu v lokalite Granadilla, Tenerife, Kanárske ostrovy. Zdôvodňuje sa tým, že súčasná kapacita prístavu v Santa Cruz nie je dostačujúca a že by sa mali vybudovať nové zariadenia s väčšou kapacitou, ktorými by sa reagovalo na očakávanú zvýšenú intenzitu námornej dopravy.

Konečný projekt Granadilla predpokladá výstavbu 650 m dlhého kontajnerového terminálu na ploche 26 ha a 200 m dlhého doku pre tovar vo všeobecnosti s pripojenou plochou 5,7 ha a 19,5 ha obchodnej prístavnej plochy na prevoz surovín.

Prístavné práce pozostávajú z hlavného 2 557 m dlhého vlnolamu, ktorý siaha do hĺbky 55 m, a zemných prác, pri ktorých sa vyplní 786 000 m² použitím 12 miliónov m³ kameňa.

Nový prístav bude mať k dispozícii susednú pozemnú plochu 12,4 ha na logistickú činnosť a 15 ha plochu na výstavbu závodu na zemný plyn.

IV. SIEŤ NATURA 2000

Príslušné lokality siete Natura 2000 sú „Sebadales del Sur de Tenerife“ (ES7020116) a „Montaña Roja“ (ES7020049). Španielske orgány vyhlásili tieto lokality za lokality s významom pre Spoločenstvo (LVS) a zahrnuli ich do rozhodnutia Komisie z 28. decembra 2001, ktorým sa ustanovujú lokality s významom pre Spoločenstvo v makronézskom biogeografickom regióne podľa smernice Rady 92/43/EHS.

„Sebadales del Sur de Tenerife“ je jednou z lokalít na Kanárskych ostrovoch, kde existuje biotop typu „1110 *Piesočnaté brehy, ktoré sú po celý čas mierne pod morskou vodou*“ (uvedený v prílohe I smernice Rady 92/43/EHS) a biotop potrebný na zachovanie prioritného druhu *Caretta caretta (morské korytnačky)². Lokalita „Montaña Roja“ je jednou z lokalít, kde existuje prioritný biotop typu „2130 **Pevné pobrežné duny s bylinnou vegetáciou (sivé duny)*“.

Projekt by sa okrem toho dotkol aj druhu *Atractylis preauxiana* (rastlinný druh, ktorý je endemitom na Kanárskych ostrovoch) a prioritného druhu *Caretta caretta* zaradeného do príloh II a IV smernice o biotopoch.

V. OPIS A HODNOTENIE ÚČINKOV VÝSTAVBY PRÍSTAVU V LOKALITE NATURA 2000

Očakávané účinky výstavby nového prístavu Granadilla sú opísané v hodnotení environmentálneho dosahu, ktoré vypracovali španielske orgány, a v iných doplnkových štúdiách zaslaných Komisii v období od roku 2003 do roku 2005.

Prvý projekt a jeho štúdia environmentálneho dosahu boli predmetom postupu verejnej informovanosti (úradný vestník Španielska z 19. januára 2000). Vyhlásenie o environmentálnom dosahu bolo uverejnené 26. februára 2003. Pôvodný projekt sa zrevidoval (zredukoval), aby sa zapracovali niektoré názory a pripomienky, a definoval sa konečný projekt.

---

² *Caretta caretta*: EN: loggerhead turtle; FR: tortue de carouane; ES: tortuga boba; DE: Unechte Karettschildkröte.

Najvýznamnejším dosahom na životné prostredie, ktorý vyplýva z výstavby nového prístavu, je narušenie prírodného režimu ukladania a odnosu piesku. V súčasných prirodzených podmienkach sa podmorský piesok, ktorý pokrývaorské dno pri pobreží, postupne presúva pod vplyvom prúdu vody zo severovýchodu na juhovýchod. Plánovaný prístav naruší tento prirodzený pohyb piesku a to bude mať za následok eróziu morského dna smerom k pobrežiu. Podľa odhadu španielskych orgánov bude účinok erózie od 0 do 50 000 m³/ročne. Erózia znamená aj sprievodné čiastočné zničenie biotopov v uvedených lokalitách s významom pre spoločenstvo – „Seadales del Sur de Tenerife“ (ES7020116) a „Montaña Roja“ (ES7020049), ktoré sú umiestnené nižšie.

V snahe zmierniť očakávané účinky narušenia pohybu piesku v pobrežných vodách španielske orgány navrhli „Severojužný piesočný obchvat v prístave Granadilla“. Tento návrh počíta s čerpadlovým mechanizmom a príslušným potrubím, ktorý by premiestnil všetok piesok uložený na severnej strane nového prístavu na južnú stranu prístavu. Veterné mlyny vybudované na ploche projektu by vyrábali energiu potrebnú na pohon tohto systému. Komisia považuje záväzok španielskych orgánov súvisiaci s primerane dimenzovaným severojužným obchvatom piesku za zásadnú súčasť projektu prístavu.

Španielske orgány v úsilí reagovať na významné obavy spojené s účinkami lodných kotiev na citlivé biotopy vydali ministerský príkaz č. 3777/2005 z 18. novembra 2005³, ktorým sa zakazuje kotvenie plavidiel v lokalite s významom pre Spoločenstvo „Seadales del Sur de Tenerife“ ((LVS ES7020116). Cieľom tohto opatrenia je predísť negatívnym účinkom, ktoré môže pohyb kotiev a ich reťazí spôsobiť piesočnému biotopu toho typu, ktorý sa nachádza na tejto lokalite s významom pre Spoločenstvo. Takéto pohyby by mohli spôsobiť eróziu morského dna a zničiť biotopy, ktoré tu existujú. Ak by sa prístav uviedol do prevádzky, znamenalo by to v budúcnosti významné narušenie.

VI. ALTERNATÍVNE RIEŠENIA

Na základe štúdií environmentálneho dosahu je možné dospieť k záveru bez ohľadu na zmierňujúce opatrenia plánované orgánmi, že tento projekt bude mať i tak významný účinok na dôležité lokality a prioritné druhy opísané v oddiele IV, a za týchto okolností sa od orgánov žiada, aby zhodnotili potenciálne alternatívy vrátane možnosti ďalej nerozširovať kapacitu prístavu („nulová možnosť“), ako aj ďalšie rozširovanie a rozvoj existujúceho prístavu v Santa Cruz.

Útvary Komisie hodnotili všetky informácie, ktoré boli k dispozícii o alternatívnych riešeniach. Patria sem aj informácie predložené v kontexte sťažností, ktoré Komisia dostala. V súvislosti s nulovou možnosťou je záver útvarov Komisie taký, že súčasné prístavné zariadenia nebudú schopné saturovať očakávanú zvýšenú intenzitu námornej dopravy a že pre hospodársky rozvoj sú potrebné ďalšie zariadenia a zvýšená kapacita prístavu.

- Pokiaľ ide o alternatívy, ktoré by znamenali rozšírenie súčasnej kapacity prístavu v Santa Cruz, útvary Komisie zastávajú názor, že španielske orgány dostatočne opodstatnili odmietnutie týchto možností konkrétne preto, lebo:

---

³ Ú. v. EÚ 289, 3.12.2005.

- rozšírenie súčasných prístavných zariadení by malo negatívny účinok na obyvateľov Santa Cruz de Tenerife, či už počas výstavby, alebo neskôr, ak sa zväčšený prístav uvedie do prevádzky;
- v okolí neexistuje kameňolom, čo by vytváralo problémy počas výstavby;
- na rozvoj príľahlých priemyselných a logistických podporných zariadení v blízkosti prístavu nie je dostatok pozemkov;
- prehĺbila by sa nerovnováha v doprave zo severu na juh v ostrovnom dopravnom systéme;
- plán vybudovať terminál na skladovanie zemného plynu na ostrove, ktorý by mal diverzifikovať energetický mix miestneho hospodárstva, by bol ohrozený. Pre blízkosť prístavu k mestu Santa Cruz by nebola príprava takého zariadenia na existujúcom mieste možná.

Pokiaľ ide o možné alternatívy ku Granadilli ako miesta nového prístavu, Komisia zvažila názor orgánov, že Granadilla je jediné vhodné miesto pre nový prístav na Tenerife. Tento názor sa zakladá na rôznych technických dôvodoch, ktoré sa musia zohľadniť pri vytýčení miesta na výstavbu nového prístavu. Medzi nimi sú faktory, ako hĺbka morského dna pri brehu, existencia alebo neexistencia kameňolomu v dostatočnej blízkosti staveniska, či je k dispozícii dost' voľných pozemkov na manipulačné a logistické operácie, vhodnosť dopravných spojení so zázemím a dostupnosť prístavu pre užívateľov.

Záverom Komisia uznáva, že je potrebné zlepšiť prístavné zariadenia a zvýšiť prístavnú kapacitu na ostrove. Komisia uznáva, že španielske orgány zhodnotili potenciálne alternatívy podľa požiadaviek článku 6 ods. 4 smernice o biotopoch a po vyhodnotení informácií, ktoré boli dostupné útvarom Komisie, prijíma závery z tohto hodnotenia.

VII. NEVYHNUTNÉ DÔVODY VYŠŠIEHO VEREJNÉHO ZÁUJMU

Bez ohľadu na informácie a argumenty predložené v predchádzajúcich častiach platí, že projekt prístavu Granadilla bude mať významné negatívne dôsledky na prioritný druh a jeho biotop a prioritný biotop podľa smernice o biotopoch. Keďže hlavným účelom projektu nie je zlepšenie zdravia ľudí alebo bezpečnosti verejnosti a neočakáva sa, že bude mať priaznivé dôsledky primárneho významu na životné prostredie, opodstatnenie projektov by sa malo zakladať na „iných nevyhnutných dôvodoch vyššieho verejného záujmu“ a Komisia by mala dodať stanovisko k takýmto úvahám (článok 6 ods. 4 smernice o biotopoch).

Útvary Komisie analyzovali všetky dostupné informácie. Zohľadnili aj poradenstvo nezávislých externých orgánov v súvislosti s nevyhnutnými dôvodmi vyššieho verejného záujmu, ktoré predložili španielske orgány.

Komisia súhlasí, že ako ostrov Tenerife značne závisí od námornej dopravy a efektívneho prístavného systému. Ale hlavný prístav, ktorý sa teraz nachádza v hlavnom meste Santa Cruz, trpí narastajúcimi zápchami najmä v doprave kontajnerov, ktorá, ako sa predpovedá, bude narastať. Navrhovaný prístav Granadilla by zvýšil kapacitu a zabezpečil by očakávaný nárast kontajnerovej a vo všeobecnosti nákladnej dopravy na ostrove, a tým by sa vyriešili aj zápchy v prístave Santa Cruz. Plánuje sa, že nový prístav by mal dobrú ekonomickú návratnosť a poskytol by ostrovu aj možnosť prilákať medzinárodnú lodnú kontajnerovú dopravu.

Vzhľadom na závery uvedené v oddiele VI a pri zohľadnení uvedených úvah Komisia uznáva, že potreba zvýšiť a rozvinúť kapacitu prístavu s cieľom podporiť hospodársky a sociálny rozvoj ostrova Tenerife a okolitého regiónu sa dokázala. Komisia preto prijíma argumenty predložené španielskymi orgánmi, že existujú nevyhnutné dôvody vyššieho verejného záujmu, ktoré opodstatňujú realizáciu tohto projektu pod podmienkou, že sa podniknú primerané kompenzačné opatrenia.

VIII. NAVRHOVANÉ KOMPENZAČNÉ OPATRENIA

V snahe kompenzovať očakávané účinky projektu na prioritný druh s významom pre Spoločenstvo *Caretta caretta*, prioritný prírodný biotop „Pevné pobrežné duny s bylinnou vegetáciou (sivé duny)“ a lokality Natura 2000 „Sebadales del Sur de Tenerife“ a „Montaña Roja“ sa navrhla séria potrebných kompenzačných opatrení:

A. Všeobecné úvahy

S cieľom zabezpečiť, aby sa prístav Granadilla postavil spôsobom citlivým k životnému prostrediu, sa pred začiatkom stavebných prác zriadi nezávislá a trvalá nadácia. Úlohou tejto nadácie bude monitorovať stav a trendy miestnej biodiverzity a zabezpečovať, aby sa správne uplatňovali zmierňovacie a kompenzačné opatrenia. Orgány predložili návrh štatútu nadácie na schválenie. Komisia berie na vedomie vysvetlenia, ktoré španielske orgány poskytli vo svojom liste z 8. mája 2006. Naznačuje sa v nich, že štatút nadácie sa upravil s cieľom zabezpečiť jeho inštitucionálnu nezávislosť. Budúce možné úpravy štatútu neobmedzia jej nezávislosť ani jej stály charakter. Všetky úpravy štatútu sa priamo oznámia Komisii.

B. Konkrétne úvahy súvisiace s účinkami na druhy a integritu lokalít

- i. Účinky na populácie druhu *Atractilys preauxiana* uvedeného v prílohe II a IV smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prírodných biotopov a voľne žijúcich zvierat a rastlín.
  - Vyhlásenie novej lokality s významom pre Spoločenstvo na ochranu populácií zistených v oblasti priemyselného parku Granadilla. Celková plocha tejto novej LVS bude 0,93 hektárov. Okrem toho sa navrhuje, aby toto územie slúžilo ako darca pre revitalizáciu južných oblastí, kde tieto subpopulácie vymizli (reintrodukcia v LVS „Montaña Roja“).
- ii. Účinky na prírodný biotop s významom pre Spoločenstvo 1110 „Piesočnaté brehy, ktoré sú po celý čas mierne pod morskou vodou“ v LVS „Sebadales del Sur“.
  - Vyhlásenie dvoch nových lokalít s významom pre Spoločenstvo, kde sa nachádzajú piesočnaté brehy po celý čas pod morskou vodou (biotop typu 1110): Antequera (ostrov Tenerife) s celkovou rozlohou 272,61 ha; a Güi Güi (ostrov Gran Canaria), celková rozloha 7 219,74 ha.
- iii. Účinky na druh *Caretta caretta*
  - Akékoľvek účinky na prioritný druh *Caretta caretta*, vyplývajúce z dosahu na biotop, ktorý sa musí chrániť, sa kompenzujú prostredníctvom uvedených opatrení.

- Okrem uvedených kompenzačných opatrení nadácia zriadi a bude monitorovať hodnotenie stavu ochrany populácie tohto druhu na Kanárskych ostrovoch v zmysle článku 11 smernice 92/43 o biotopoch. Pri zriaďovaní uvedeného monitorovacieho programu nadácia zväži metódy a závery, ktoré navrhuje projekt LIFE B4-3200/97/247.

iv. Účinky na LVS ES7020049 „Montaña Roja“

- Realizácia projektu revitalizácie LVS „Montaña Roja“ na obnovu priaznivého stavu ochrany. Toto opatrenie znamená zlepšenie stavu ochrany a umožní významné rozšírenie plochy obsadenej biotopom typu „Pevné pobrežné duny s bylinnou vegetáciou (sivé duny)“ v lokalite.

*Komisia zastáva názor, že pri očakávaných účinkoch výstavby nového prístavu Granadilla na prioritný druh *Caretta caretta* a prioritný prírodný biotop „Pevné pobrežné duny s bylinnou vegetáciou (sivé duny)“ a očakávané výsledky plánovaných kompenzačných opatrení, ktoré obsahuje program kompenzačných opatrení vypracovaný príslušným orgánom, je možné dospieť k záveru, že dlhodobá celková integrita siete Natura 2000 významne nenaruší.*

Komisia zastáva názor, že navrhované kompenzačné opatrenia opísané v projekte sú primerané, ak sa uplatnia načas. S týmto cieľom považuje za potrebné, aby sa kompenzačné opatrenia uvedené v bodoch A, Bi a Bii ukončili pred začiatkom prác⁴. Okrem toho sa realizácia opatrení v bodoch B.iii a B.iv musí začať pred začatím stavebných prác a postupne sa ukončovať podľa harmonogramu odsúhlaseného nadáciou uvedenou v bode A.

Komisia berie na vedomie záväzok španielskych orgánov zabezpečiť primerané finančné zdroje na riadne monitorovanie, realizáciu a podávanie správ o uvedených kompenzačných a zmierňovacích opatreniach.

Komisia žiada vládu Španielskeho kráľovstva, aby každoročne predkladala správu o realizácii projektu a o výsledkoch realizácie uvedených kompenzačných opatrení. Prvú správu zašle koncom roka, v ktorom sa začnú práce na prístave, a ďalšie budú nasledovať každoročne.

IX. STANOVISKO KOMISIE

Na základe uvedených argumentov je Komisia toho názoru, že projekt nového prístavu Granadilla, ako sa opisuje v dokumentoch predložených španielskymi orgánmi Komisii, sa môže realizovať z dôvodov vyšších verejných záujmov pod podmienkou, že sa načas podniknú všetky potrebné kompenzačné opatrenia s cieľom zabezpečiť celkovú ochranu integrity siete Natura 2000, ako sa ustanovuje v bode VIII.

V súvislosti so stanoviskom vyjadreným v tomto dokumente Komisia berie na vedomie, že:

---

⁴ Španielske orgány zašlú Komisii svoj návrh troch nových lokalít s významom pre Spoločenstvo uvedených v bodoch Bi a Bii podľa ustanovení smernice 92/43/EHS o biotopoch a rozhodnutia Komisie 97/266/ES z 18. decembra 1996, ktoré sa týka formátu informácií o lokalite pre navrhnuté lokality siete Natura 2000.

- toto stanovisko platí pre tento konkrétny projekt, ako sa opisuje v dokumentoch predložených španielskymi orgánmi⁵ Komisii a nevzťahuje sa na iný podobný druh rozvoja v lokalite Natura 2000;
- toto stanovisko predpokladá, že sa výsledky sprievodného monitorovacieho programu v súvislosti so sieťou Natura 2000 zohľadnia v tom, že môžu v prípade potreby viesť k vhodným úpravám projektu alebo k prídavným kompenzačným a zmierňovacím opatreniam.

---

⁵ V liste A24-15941 zo 4. novembra 2005, ktorý zaslalo Stále zastúpenie Španielskeho kráľovstva Komisii, sa uvádza 31 dokumentov (23+8). Tieto dokumenty obsahujú opis konečného projektu, ktorý zahŕňa zmierňovacie opatrenia.